

Liber aggregationis / seu liber secretorum Alberti magni de virtutibus herbarum / lapidum / et animalium quorum.

Liber primus de virtutibus
quarundam herbarum.

 Icet vult philosophus in pluribus locis. Omnis scientia de genere bonorum est. Veritatem enim operatio aliquando bona / aliquando mala : prout scientia mutatur ad bonum / et ad malum si- ne in / ad quam operatur. Ex quo concluduntur duo quorum unum et primus est: quod scientia magicalis non est mala. Nam per eius cognitionem potest evitari malum / et prosequi bonum. Concluditur etiam secundum quod ex eo effectus laudatur propter finem. Atque vituperatur etiam finis scientie: aliquando non ordinatur ad bonum / vel ad virtutem. Ex hoc sequitur quod scientia / vel operatio aliquando bona / vel mala.

Quia igitur magicalis / seu cognitio bona est ut pre-suppositum est: et mala aliquantulum existit in speculazione rationum: et in speculacione naturalium; secundum quod ab antiquis auctoribus examinata et percepiti: immo et ego met Albertus ut in pluribus veritate inveni: et veritatem suppono quod ab aliquo ex Lhyrādis libro eodem libro Alchorat. Primo narrabo de quibusdam herbis, Secundo de quibusdam lapidibus / Tertio de quibusdam animalibus: et de virtutibus eorumdem.

Elytropia / Urtica. / Virga pastoris. / Lehdonia. / Provinca. / Liliū. / Uisculus quercinus. / Centaurea. / Salvia. / Repta / Uerbena.

Lingua canis

Iusquiamus.

Melisophylos.

Rosa serpentina.

Chama herba ap̄s chaldeos vocat. Iros. Ap̄s grecos Αθυχιος. apud latinos Elitropia. Luius interpretatio dicitur ab elyos qđ est sol: et troposc̄ uersio qđ quersa ē ad sole illius aut ē virtus mirabilis ē: qđ si ista colligatur sole ep̄istente i Leone i augusto et inuoluatur i lauri folio et simul addatur de s̄ lu- pi et feratur: null⁹ contra ferentē poterit habere vo- cē loquēdi nisi verba pacifica. Et si ei aliquid foret: et in nocte sub capite suo ponat: videbit fr̄ē: oēs eius cōditiones. Et iherū si p̄dicat ponatur in aliquo tem- plo ubi sunt mulieres: quarū cōrubiū parte sui frāga- tur nūq̄ potest exire de seplo nisi depōatur. sc̄t hoc vltimum probatum est et verissimum.

Cheda herba vocat a caldeis Royb. A grecis oli- erib⁹: a latinis vel gallicis vrtica: nūcupat. Hāc her- bam tenet in manu cum mille folio: secur⁹ est ab omni metu et ab omni fantasmate. Et si id ponatur cum succo semper utue et vngatur manus et residuum ponatur in aqua et aquā intret ubi sunt pisces: ad manus eius cōgregabuntur etiā ad piscellum. Et si exeraquat statim resiliunt ad loca propria ubi erant prius.

Cterta herba a chaldeis Loruborot dicit: a grecis Allomot. A latinis virga pastoris. H̄erbā hāc ac- cipe et cum succo mādragore distēpera et da cani vel oīteri aīalit ipiegnavib⁹ i suo gñie. et hābit fetū in suo gñie. De quo fetu si accipias de s̄ maxillaris et intiguas turi cibo vel potu oēs qđ inde potabūt mor̄ incipiēt bellū: et cū volueris dolere: da ei succū amātile. i. vale lerie: et sic et statim pax inter eos sicut prius.

Cuartā herba a chaldeis Aquillar dicit: qđ nasci- tur et ēpore quo aīle faciūt nidos suos a grecis, dicit

Galis latinis cedonia. Ista herba tempore quo hy-
rūdines faciunt nidos nascit q̄ etiā aq̄le. Hanc herbā
si quis cū corde talpe habuerit. deuscerē omnes ho-
stes omnes cauas: r̄ omnes lites renouebit. Et si p̄
dicta ponatur super caput infirmi: debet mori statim
cantabit alta voce. Si non lachrymabit.

Cultta herba a chaldeis terisi dicif: a grecis Εο-
ραξ: a latinis Πιουέτσι vel prūcia. Illa est pulue-
rizata cū vermicib̄ terre circūvolutis: r̄ cum semper ut-
qa amorsē inducit inter virum & uxorem: si utač illo in
cabarijs. Et nō possum istoru cū aliquātulo sulphuris:
ponatur in stagno vbi sūt pisces: oēs moriēt. Et
si ad os bubali ponatur statim crepabit per mediū: r̄
hoc experimētū est a modernis. Si itez dicta con-
fectio ponatur in igne statim conuertef / in liuidum
colorē. Tecta herba a chaldeis vocaf Bieth: a gre-
cis ΙRhēt: a latinis Nepta. Hāc herbam accipe t̄ mi-
scē cū lapide inuēto in nido vpupe avio: r̄ frices ven-
trē alicui⁹ alalisa r̄ impgnabit r̄ hēbit fetū in suo gñē
nigerrimū. Et si eis ponaf ad nares statim terra ca-
dēt velut mortus post modicū vero spaciū curabunt
r̄ si h̄dictū postū invase apū ponatur nunq̄ fugiet
sed ibi⁹ gregabuntur apes. r̄ si apes submergantur
r̄ quass moriantur: r̄ in p̄fectione p̄dicta ponaf post
modicū t̄hisat per spaciū vnius hore recuperabūt
vitam. Mār illud p̄portionatur qualitati deperdite
r̄ signū ad hoc est q̄ si misce submerce in cineribus te-
pidis ponatur post modicū spaciū vitā recuperabūt
CSeptia herba a chaldeis Βιγειλ: a grecis Οἰος
a latinis ligua canis nūcupat. Hāc herba hāc cū corde
ranicule et ei⁹ in atrice pone vbi vis & post modicum
temporis congregabuntur omnes canes ville. et si p̄e-
dictū sub police pedis habueris omnes canes obīus.

Et illi

tescent nec poterunt latrare: et si predictum in collo
alicuius canis posueris: ita q̄ non possit ore attige-
re semper vertetur in circuitu ad modum volubilis
rote donec cadat in terram velut mortu⁹: et hoc est
expertum nostro tempore.

Octaua herba a caldeis Mansesa: a grecis vēto
sin a latinis vel gallicis Iusquiam⁹ dicit. Hāc her-
bā accipe ⁊ misce cū realgalis ⁊ hermodatillis: ⁊ po-
ne in cibo canis rabidi ⁊ statim pibit. ⁊ si succus eius
cum supradicti posueris in cipho argēteo minutissi-
me frangef. ⁊ si supradictum cū sanguine leporis in-
uenis cōmiseris. ⁊ in pelle leporis cōserues: omnes
lepores cōgregabuntur ibidē donec remotū fuerit.

Rona herba a caldeis Augu. a grecis a mala: a
latinis Liliu⁹. Si hāc herbā sole existēte in Leonis si-
gno coloris: ⁊ cū lauri succo cōmiseris. Deinde sub-
signio tēpore aliquo succum illū posueris flēt ver-
mes. De quibus si fiat puluis et ponatur circa collū
alicui⁹ vel in vestimentis suis nunq̄ dormiet vel dor-
mire poterit quousq̄ depositum fuerit. ⁊ si predictū
sub fino posueris: et de vermis inde nascentibus
aliquē vñxeris statim inducef ad febrē. ⁊ si predictū
ponaf in vase aliquovbi sit lac vacce: ⁊ cooperiatur
de pelle alicuius vacce vnius coloris omnes vacce s-
mittent lac suum et hoc maxime expertuz est tempo-
re nostro a quibusdam sortilatoribus.

Decima herba a chaldeis dicit Lupera: a grecis
Esisens, a latinis Uisc⁹ querci. ⁊ crescit in arborib⁹
trāsferato arbore. Hāc herba cū quadaz alia herba
ut dicit Mertegon. i. silphium ut scribitur in linguis
theotonica omnes seras aperit: ⁊ si predictum cōpo-
sitū in ore alicui⁹ pongatur ⁊ cogitetur de aliquo si de-
bet accidere corde insigif. si autē nō corde resilit. S5

Spredictū ad arborem suspēdatur cū ala hyrūdīnī
Ibi cōgregabuntur aves bene per quinque miliaria.
et hoc ultimum tempore meo est expertum.

CUndecia herba a chaldeis Isiphilon dicit a gre-
cis Orlegon: a latinis Lētaurea vocatur. Hac autē
herbā dicunt magi habere mirabilem virtutem. Si
enim adiungatur cū sanguine vppupe femeile. et po-
natur cum oleo in lucerna: annes circūdātes credēt
se esse magos: ita qvn⁹ altero credet q̄ si n̄ caput sit
in celo pedes in terra: et si predictū ponatur in igne
stellis lucentibus videbitur q̄ stelle currat ad invicem
et de bellent. et si iterum predictum cathaplasmā po-
nat ad narres alicuius prētimore quem habebit fu-
giet vehementer et hoc expertum est.

CDuodecia herba a caldeis coloria vel coloricō a
grecis Clamor: a latinis saluis cōit ē nūcupata hec
aut̄ herba putrefacta sub fino in vase vitro p̄creat
quādā vermen vel auē habētem caudam in modum
merule de cuius sanguine si tangatur aliquis in pecto
re amittet sensum per quindens et plus: et si predictus
serpēs cōburatur: et ponatur cinis in igne statim fit
et p̄siris tonitruī horribilis. Et si predictus puluis po-
natur in lampade et accendatur: videbitur ex tota
dom⁹ serpētib⁹ repleatur. et hoc ē exptū s in modernis.

CTertiadecia herba a caldeis olphanas / a grecis
Hiliorion: a latinis verbena dicit. Nec autē herba
vt referūt magi collecta sole exsite in signo arietis et
coniecta cuz grano pēsonie vni⁹ anni eaducos a ma-
lo morbo curat. et si ponat̄ i terra pīgui post octo se-
ptimanas: glabūt̄ vermes: qui si aliquem tetigerint
statim moriet̄: et si predictum ponatur i colubario: oēs
colubē congregabunt̄ ibi: et si puluis illoꝝ i sole ponat̄

videbitur q̄ sol sit liuid⁹. Si autem puluis ponatur
in loco vbi homines habitant vel iacent inter duos
amantes: statim sit lis vel malicia inter eos.

Quartadecia herba a chaldeis Lelayos dicit a
Grecis. Cassini. a latinis Melisophilos de q̄ Macer
facit mentionē. Hec aut̄ herba collecta virides: r̄zie
cta cū succo cipressi vnius anni posita in pulmēto fa
cit pulmētū videre plenū vermib⁹ et deferentē facit
esse benignū et graciōsum et aduersarios deuincere
Et si predicta herba ligetur collo bouis: sequetur te
quocūq̄ieris. et si predicto succo corrigā miscueris
et de parte sudoris hominis ruffi: et de subasellis sta
stim cingens crepabit per medium.

Quitadecia herba a chaldeis Eglerisa: a grecis
ylaphinus: a latinis Rosa dicit. et est herba cui⁹ flos
ē notissim⁹. Accipe granū ei⁹ et granū sinapis et pe
dē mustelle. hec suspēde in arbore et de cetero nō fru
ctificabit. et si predictū ponat circa rethe congrega
bunt ibi pisces. Et si magaris mortuū fuerit et in cō
mixtione predicta ponatur per dimidiū diem: liez ta
mē nō acquirit recuperabit vitam. Et si puluis pre
dictus ponatur in lampade postea accendat omnes
videbunt nigri ad modū sathanæ. et si puluis predictus
admisceat cū oleo olive. et cū sulphure viuo: et de hoc
vngaf dom⁹ sole lucēte ipsa tota videbit inflāmata
Sextadecia herba a chaldeis Cartuli. A grecis
Quinc̄ foliū a latinis Serpētina vocat. Hec her
ba apud nos satis est nota. Hec autē herba cū folio
trifolijs humana generat serpentes rubeos et virides
de quibus si fiat puluis: et ponatur in lampade ardē
te videbitur ibi copia serpētū. et si sub capite alicui⁹
ponatur de cetero non somniabitur sibi.
Aodus autem operandi omnī predictorū est ut

effectus bonus sicut in planeta bono et malus in ma-
lo. i. in horis et diebus eorum.

Virtutes herbarum. viij. f. in Alexandrū impe-
ratorem et has quidem virtutes habuerunt ip-
se ab influentia planetarum. Contingit autem vnas
quaque percipere virtutem suam a superioribus na-
turalibus.

Epuma autem herba Saturni que affodili⁹ dici-
tur. Succus ei⁹ valet ad dolorem renum ⁊ tybarum
Et datur patientib⁹ dolorem vessice radix ei⁹ coacts
parū. Et demoniaci vel melēcolici ipsas deferūt in lin-
theo mūdo ⁊ liberant nec demonē in domo patif eē
et si ibidem fuerint productæ dētes pueriz eā serēt
sine dolore eos pducāt. et est bonū vt homo deferat
secū de nocte radices qz non timebit neqz ledetur ab
alijs. **H**erba scda solis dicit Polygoniavl corri-
giola. **H**ec enim herba nomē suscepit a sole. **M**ā Emul-
tum generās. sic enim. et hec herba est in multis faciens
modos. **I**llāc quidē herbā. alijs appellauerūt Alcho-
ne que est domus solis. **H**ec enim herba sanat passio-
nes cordis ⁊ stomachi. Qui attingit hanc herbā ha-
bet virtutē a signo suo si planeta. Si quis autē succū
bibit facit eum multū coire. Et si quis deferat radi-
cē eius curat passiones oculorū. Et si anteqz aliquā
habuerit passiones portauerit secū non supueniet ei
passio oculorum. **I**uuat etiam freneticos si taz secū
deferūt floris. i. pectore. **I**uuat et periplo monicos
⁊ facit eis bonū anhelitum: et facit etiā ad fluxū san-
guinis melēcolici **H**erba tertis lune chynostates di-
cit. Succ⁹ ei⁹ purgat exarcerbariōes stomachi: tho-
racis ⁊ castoriorū. qz ostendit se esse herbā lune. **F**los
autē hui⁹ herbe purgat splenes magnas et curat ip-
sos. qz ista crescit ⁊ decrescit sicut luna. **G**alet ad ob-

talmiam: et facit acutū visus: et valet cōtra sanguinē
oculorum. Si radicē ei⁹ tritā ponis super oculū: ini-
tabiliter visum clarificat: quia lumen oculorū p̄pina-
quatum mysticū substantie lune. Etiam confert malū
stomachum hystib⁹: qui nō possunt cibum digerere
bibēdo succū eius / amplius v̄z hystib⁹ scrophulas:
Herba quarta arnoglossa dī. Radix huius herbe
valet contra dolorē capitī mirifice: quoniam opinia-
tur esse dom⁹ martis: aries que est caput toti⁹ mūdi.
valet etiam cōtra malas p̄suetudines testiculorum:
et vlcera putrida et foecida: qz domus est scorpio: qz
ps ei⁹ retinet sperma. i. semē qd venit p̄tra tūsticlos
Valet etiā succ⁹ eius dissytericis et emoptoicis et a
vitio emorroidarū / et stomachus dū quis eū biberit.
Herba quinta mercuris dicit̄ p̄tentaphilon: a qui-
busdā p̄eta dactil⁹ ab alijs sepe declinā, a quibusdā
Calipēdalo. Radix hui⁹ herbe sanat plagas et dur-
ciē trita et emplastrata ampli⁹ scrophulas diluit ve-
lociter si succus ei⁹ bibatur cum aqua. Sanat etiā fa-
rigos et passiōes pectoris seu dolores si succus ei⁹ bi-
batur. Soluit etiam dentiū dolores: et si succus eius
ore teneatur: om̄is oris curat passiōes: et si quis secū
deserat: opus dat et auxiliū ampli⁹ si quis vult a rege
vel a principe petere aliquid: copiā dat eloquētie. i.
secum eā habeat: et optinebit quid voluerit: videlicet
etiam in lithiasi et disuria succus eius habitus,
Herba septa Youis dicit̄ a charonia qbusdā Yul-
quiamus. Radix eius posita sup bubones: eos disp-
git et obseruat locū a flegmone. Si quis eā portaue-
rit ante q̄ ei passio superueniat: nunq̄ bubonē habe-
bit. Confert etiā radix eius podagre dum ponitur tri-
ea sup locum patientis: et hec quidē operatur virtute
ignorum habentium pedes / vel habentium aspectū

super pedes / et succus eius si bibatur cum mellicum mela-
licato perfert doloribus epatis et omnibus eius passio-
nibus: quoniam Iuppiter tenet epar. Similiter perfert
volentibus multum coire. Et est ut illis ut ea defera-
secum volentes diligia mulieribus. Facit enim defe-
rentes letos / et delectabiles

CSeptima herba veneris dicitur. Pisterio: a quibus
dam. Hierobor: id est herba columbaria / et verbena
Radix huius herbe posita super colum sanat scrophu-
las et parocidas et bubones colli / et staphilon. i. vine
distillationem: et is non si ponatur emplastrum. et est cō-
paratum passionibus istius loci. Sanat etiam fungas
id est scissuras et cōdilomata. i. duricies que nascunt
in ano et emorroidas. Si succus eius cum melle in aqua
coacta bibatur. subtiliat ea que sunt in pulmone. Et fa-
cit boni angelitū. nam detinet pulmonem. Valet etiam
multum in affrondisia. i. coitu: quod succus eius auget mul-
tum sperma: cum quod vult coire addit ad desiderium eius
et maiori virtus ipsius habere est: quod si quis eam potauerit
est multum poteris in coitu. Verutamē nō teneat aliqd
aliud nisi istā herbā tñ si quod ponat eam in domo vel vi-
nea vel in terris abundanter hēbit redditus apli: ra-
dix ipsius valet oīb: illis quod volunt plantare vineas / vel
arbores et infantes portantes ipsas erunt bene disciplinati
et amantes doctrinā: et erunt leti et gaudiosi. Et perfert eti-
am posita in purgatiōib: et repellit deinde omnes.

CPredictas tamē herbas a. xxiiij. die lune usq; ad
tricesimum / incipiendo collectionem ipsam leuare a
meccurio p totā horā die pte vellē do fac mētionē pas-
sionis ut rei. s. noīa passionē vel rē ppter quā ipsam
colligis: et ipsam accipe herbā. Loca tñ ipsum super frus-
mentum / vel ordeum: et ea vtere ad opus tuū postes.

CExplicit liber primus.